

ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಕಲಬುಗಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಡಾ. ಎ.ಪಿ. ಜೆ. ಅಭ್ಯುಲ್ ಕಲಾಂ ಅವರ ಭಾವಣೆ ಕೇಳಲು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಗು ಕಲಾಂ ಅವರಿಗೆ, ‘ನಾನು ಎಂಟನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ತಂಡೆ ತಾಯಿ ನನ್ನ ಸಂಗಿತ-ನೃತ್ಯದ ತರಗತಿಗಳಿಗೂ ಹೋಗಲು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಓದಿನ ಜೋತಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸಲಿ?’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು, ‘ಮಗು ನೀನು ಏನಾಗಬೇಕು ಅಂದುಕೊಂಡಿರುವೆ, ಅದರಕ್ತು ಗಮನ ಹೊಡು. ಉಳಿದ್ದಾನ್ನು ಬದಿಗಿಡು’ ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಪದೇದವರು ಹೇಳುವುದು ಹೀಗೆಯೇ. ಇದು ಎವ್ವು ಸಮಂಜಸಾ? ಮುಕ್ತಳು ಬೇಕಿದ್ದ ಮುಂದೆ ವಿನಾದರಿಂದ ಆಗಲಿ, ಅವರ ಮನೋವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಘರಕವಾಿ ಕಲೆ, ಸ್ನಾಯು, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗಿತದ ಗಾಳಿ ಒಂದಿವ್ವಾದರೂ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಬದುಕು ನೀರಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಕ್ತಳಿಗೆ ಈ ದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇತಾಹ ನೀಡುವುದು ಎಲ್ಲಾ ರಕ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಂದರ್ಭ-ಸಾಧ್ಯವೇತ್ತ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಒಬ್ಬ ಬರಹಗಾರನ ಬರವಣಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬತ್ತಿದ ಯುರಿಯಾಗಿ ಸಾಗಬೇಕು. ಮರಳಾಡಿಕಳ್ಳಿಯು ಓಯಿಸ್‌ನಂತೆ ಬರೆಯುವವರು ಒದುವವರು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದುಕೊಂಡೂ, ಬರೆಯುವುದು ಅದು ನನ್ನ ಸುಖಿಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದುಕೊಂಡೂ ಉತ್ತಾಹದಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಅವನ ಕರ್ಮವಾಗಬೇಕು; ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಹೊರತಲ್ಲ.

4

‘ಮುಕ್ತಳಿಗಾಗಿ ಬರೆಯುವವರು ಪರಕಾಯ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವ ಗುಣ ಹೊಂದಿರಬೇಕು’ – ಮುಕ್ತಳಿಗಾಗಿ ಬರೆಯುವ ದೊಡ್ಡವರೆಲ್ಲರೂ ಮೊದಲು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಇದು. ನಾನು ಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾವು ದೊಡ್ಡವರಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಾದ ದೊಡ್ಡತನವೇಂಬ ಪರಕಾಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಹೊರಿದಬ್ಬಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಬಾಲ್ಯಕ್ಕೆ ಮರಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಕ್ಕೂ ಇಂದಿನ ಮುಕ್ತಳ ಬಾಲ್ಯಕ್ಕೂ ಅಂತರವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಮಗುವಿನ ಸಹಜ

ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಗಿಳಿಯಬೇಕು. ಮುಕ್ತಳ ಅಸ್ಕಿ, ಅರಿವು, ಆಕರ್ಷಣೆ, ಹಾಡುಗಾಟ ಅರಿತರೆ ಎಂಥವರಿಗೂ ಮುಕ್ತಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಮುಕ್ತಳ ಬಹು ಬೇಗ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳೂ ಅವರಿಗೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸಾಧನಗಳಾಗಬಹುದು. ವಿದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಎಮ್ಮೋ ಮುಕ್ತಳ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಒಗ್ಗದ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ಕ ವಿವರಣೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮುಕ್ತಳ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಥವಾಗಲನ್ನು ಕಾಣಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವೇ ಎಂಬುದು ಚರ್ಚೆಯ ವಿಷಯ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳು ಮುಕ್ತಳ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳಾಗಲು ಅವು ಮುಕ್ತಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಕ್ತಳ ಪ್ರಸ್ತುಕಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಳಿಗೆ ಹಿತ-ಮಿತ್ಯಾದಧ್ಯಾ, ಉತ್ತಮ ಅಭಿರುಚಿಯಿಂದ್ದು, ಅವರ ಮನ ರಂಜಿಸುವಂಥಾದ್ದು ಇರಬೇಕು.

ಉಪದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈಸೋಪನ ನೀತಿ ಕಥೆಗಳು, ಪಂಚತಂತ್ರದ ಕಥೆಗಳು, ಬುದ್ಧನ ಜಾತಕ ಕಥೆಗಳು, ಬೆಂತಾಳನ ಕಥೆಗಳು ಎಮ್ಮೋ ಕಾಲದಿಂದ ಈಗಳೇ ಪ್ರಚಿಲೆದಲ್ಲಿವೆ. ಉಪದೇಶಭರಿತ ಹಾಡುಗಳು ಇವೆ. ಇಷ್ಟೇಲ್ಲ ಇರುವಾಗ ಮುಕ್ತಳೇ ಜರ್ವಿಟ ಜರ್ವಿಟಿನ ರಚನೆಗಳು ಬೇಕೇ? ಆದರೆ ಇಂದು ಮುಕ್ತಳ ಕಥಾಲೋಕ, ಕಾವ್ಯಲೋಕ ಹೊಸತಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತುಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇಂದಿನ ಅನೇಕ ಹೀಗೆಯ ಮತ್ತು ಹೊಸತೆಮಾರಿನ ಲೇಖಿಕರು ಆ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸ ಸಂವೇದನೆಗಳು, ಹೊಸ ಭಾಷೆ ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸದಾ ಜಾಗ್ರತ್ವವಾಗಿರಬೇಕಾದೆ. ಸುಲಭವಾಗಿ ಮುಕ್ತಳಿಗೆ ಬರೆಯುವುದು ಎವ್ವು ಕವ್ಯವೋ, ಬರೆದದ್ದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದೂ ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟದ ಸಂಗಿಯೇ.

5

ಮುಕ್ತಳೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಳಾಗಿ ಬೇರೆತರೆ ಮುಕ್ತಳಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಏನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲುವುದು ಸುಲಭ. ಈ ಜಗತ್ತು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬಿಗೆ ಒಂದೊಯ ತರಹ ಕಾಣಿತ್ತದೆ. ಮುಕ್ತಳ ಜಗತ್ತು ಅದು ನಾವು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಿಷ್ಟಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಬೇರೆಯಿಂದ್ದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.